**Izdevējs: Saeima**
**Veids: likums**
**Pieņemts: 06.11.1995.**
**Stājas spēkā: 01.01.1997.**

**Publicēts:**
**Latvijas Vēstnesis, 182, 23.11.1995.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1, 11.01.1996.**

**Attēlotā redakcija: 01.04.2022. - ...**

**Grozījumi:**

21.12.1995. likums / LV, 2, 05.01.1996.; Ziņotājs, 4, 22.02.1996. / Stājas spēkā 19.01.1996.
19.06.1998. likums / LV, 199/200, 08.07.1998.; Ziņotājs, 15, 04.08.1998. / Stājas spēkā 22.07.1998.
Satversmes tiesas 27.11.1998. spriedums / LV, 355/356, 01.12.1998. / Stājas spēkā 27.11.1998.
23.11.2000. likums / LV, 448/449, 12.12.2000.; Ziņotājs, 1, 11.01.2001. / Stājas spēkā 01.01.2001.
24.10.2002. likums / LV, 158, 31.10.2002.; Ziņotājs, 22, 28.11.2002. / Stājas spēkā 01.01.2003.
12.12.2002. likums / LV, 187, 20.12.2002.; Ziņotājs, 2, 23.01.2003. / Stājas spēkā 01.01.2003.
30.10.2003. likums / LV, 159, 12.11.2003.; Ziņotājs, 23, 11.12.2003. / Stājas spēkā 13.11.2003.
22.01.2004. likums / LV, 22, 11.02.2004.; Ziņotājs, 5, 11.03.2004. / Stājas spēkā 25.02.2004.
02.12.2004. likums / LV, 203, 21.12.2004.; Ziņotājs, 2, 27.01.2005. / Stājas spēkā 01.01.2005.
08.11.2007. likums / LV, 190, 27.11.2007.; Ziņotājs, 24, 27.12.2007. / Stājas spēkā 01.01.2008.
04.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 01.01.2009.
11.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 24.12.2008.
16.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
01.12.2009. likums / LV, 200, 21.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
02.12.2010. likums / LV, 201, 21.12.2010. / Stājas spēkā 04.01.2011.
14.04.2011. likums / LV, 99, 29.06.2011. / Stājas spēkā 01.07.2011.
15.12.2011. likums / LV, 202, 23.12.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
15.11.2012. likums / LV, 192, 06.12.2012. / Stājas spēkā 01.01.2013.
12.09.2013. likums / LV, 191, 01.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 228, 22.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
23.10.2014. likums / LV, 225, 12.11.2014. / Stājas spēkā 13.11.2014.
05.03.2015. likums / LV, 56, 19.03.2015. / Stājas spēkā 02.04.2015.
30.11.2015. likums / LV, 248, 18.12.2015. / Stājas spēkā 01.01.2017.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
20.12.2016. likums / LV, 255, 30.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
16.11.2017. likums / LV, 231, 22.11.2017. / Stājas spēkā 06.12.2017.
06.06.2019. likums / LV, 123, 19.06.2019. / Stājas spēkā 01.09.2019.
12.12.2019. likums / LV, 255A, 19.12.2019. / Stājas spēkā 01.01.2020.
20.03.2020. likums / LV, 57B, 21.03.2020. / Stājas spēkā 22.03.2020.
03.04.2020. likums / LV, 67B, 04.04.2020. / Stājas spēkā 05.04.2020.
14.05.2020. likums / LV, 93B, 15.05.2020. / Stājas spēkā 16.05.2020.
12.11.2020. likums / LV, 221A, 13.11.2020. / Stājas spēkā 16.11.2020.
24.11.2020. likums / LV, 240A, 11.12.2020. / Stājas spēkā 01.01.2021.
26.11.2020. likums / LV, 230A, 27.11.2020. / Stājas spēkā 28.11.2020.
10.12.2020. likums / LV, 244, 17.12.2020. / Stājas spēkā 18.12.2020.
04.11.2021. likums / LV, 215A, 05.11.2021. / Stājas spēkā 06.11.2021.
16.11.2021. likums / LV, 234A, 04.12.2021. / Stājas spēkā 01.04.2022.
13.01.2022. likums / LV, 10A, 14.01.2022. / Stājas spēkā 15.01.2022.

**Citi ar Covid-19 izplatības pārvaldību un seku pārvarēšanu saistīti tiesību akti pieejami tematiskajā atvērumā "Covid-19" un "Covid-19 pašvaldībās". Tiesību aktu skaidrojumi pieejami LV portāla tematiskajā atvērumā un žurnāla "Jurista Vārds" tematiskajā atvērumā (bezmaksas brīvpieeja).**

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

# Par maternitātes un slimības apdrošināšanu

*(Likuma nosaukums 19.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

# I nodaļa
# Vispārīgie noteikumi

**1.pants. Likumā lietotie termini**

Likumā ir lietoti šādi termini:

1 ) **apdrošināšanas gadījums** — sociālā riska gadījums, kas saistīts ar sociāli apdrošinātās personas darbspēju zudumu vai bērna kopšanu, ja tā rezultātā šī persona zaudē ienākumus vai, ja tā gūst ienākumus, bet pieprasa vecāku pabalstu, kā arī gadījums, kad personai rodas izdevumi sakarā ar ģimenes locekļa nāvi vai sociāli apdrošinātās personas nāvi, turklāt saskaņā ar šā likuma normām minētie gadījumi ir atzīti par tādiem, kas rada tiesības uz valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu;

2 ) **apdrošināšanas iemaksu alga** — ienākumi, no kuriem saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izdarītas valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas;

3 ) **pabalsta saņēmējs** — persona, kurai saskaņā ar šā likuma normām ir piešķirts valsts sociālās apdrošināšanas pabalsts;

4) **apgādībā esošs ģimenes loceklis** — sociāli apdrošinātās personas ģimenes loceklis, kuram saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" būtu tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju sociāli apdrošinātās personas (turpmāk — apdrošinātās personas) nāves gadījumā;

5) **slimības nauda** — algotā darbā gūtie ienākumi, ko darba devējs izmaksā no darba samaksas fonda darba ņēmējam darba nespējas gadījumā.

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 08.11.2007., 16.06.2009. un 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2014.)*

**2.pants. Likuma uzdevums**

Šā likuma uzdevums ir regulēt valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtību šajā likumā paredzētajos apdrošināšanas gadījumos, kā arī noteikt personas, kurām ir tiesības uz šiem pabalstiem, un gadījumus, kad rodas minētās tiesības.

*(19.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

**3.pants. Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu veidi**

(1) Saskaņā ar šo likumu tiek piešķirti un izmaksāti šādi valsts sociālās apdrošināšanas pabalsti (turpmāk arī — pabalsti):

1) maternitātes pabalsts;

2) slimības pabalsts;

3) apbedīšanas pabalsts;

4) paternitātes pabalsts;

5) vecāku pabalsts.

(2) *(Izslēgta ar 19.06.1998. likumu)*

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 23.11.2000. un 08.11.2007. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

**4.pants. Tiesības uz maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un apbedīšanas pabalstiem**

(1) Tiesības uz maternitātes, paternitātes, vecāku un slimības pabalstiem ir personām, kuras saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" ir sociāli apdrošinātas un par kurām ir veiktas vai bija jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Latvijas Republikā atbilstoši attiecīgajam apdrošināšanas veidam ne mazāk kā trīs mēnešus pēdējo sešu mēnešu periodā vai sešus mēnešus pēdējo 24 mēnešu periodā pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums. Tiesības uz apbedīšanas pabalstu ir personām, kuras ir sociāli apdrošinātas saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu". Citām personām ir tiesības uz apbedīšanas pabalstu apdrošinātās personas nāves gadījumā.

($1^1$) Nosakot remigrējuša diasporas locekļa tiesības uz maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu, ja šī persona saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" ir sociāli apdrošināta, bet nav bijusi apdrošināta šajā likumā noteikto periodu, ņem vērā šā diasporas locekļa attiecīgos ārvalsts kompetentās iestādes apliecinātos apdrošināšanas periodus Eiropas Savienības dalībvalstī, Šveices Konfederācijā vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī. Remigrējušam diasporas loceklim pabalstus aprēķina šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(2) *(Atzīta par spēkā neesošu ar Satversmes tiesas 27.11.1998. spriedumu no 17.03.1999.)*

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Satversmes tiesas 27.11.1998. spriedumu, 23.11.2000., 08.11.2007. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020. Pirmās daļas jaunā redakcija un $1.^1$ daļa stājas spēkā 01.09.2020. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu)*

## II nodaļa
## Maternitātes pabalsts

**5.pants. Apdrošināšanas gadījumi, kas rada tiesības uz maternitātes pabalstu, un maternitātes pabalsta izmaksas periods**

(1) Maternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par visu grūtniecības atvaļinājuma un dzemdību atvaļinājuma laiku, ja sieviete neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus vai ja pašnodarbināta sieviete zaudē ienākumus.

(2) Grūtniecības atvaļinājuma 56 un dzemdību atvaļinājuma 56 kalendārās dienas summē un maternitātes pabalstu piešķir par 112 kalendārajām dienām.

(3) Sievietei, kurai sakarā ar grūtniecību medicīniskā aprūpe ārstnieciski profilaktiskajā iestādē uzsākta līdz 12. grūtniecības nedēļai un turpināta visu grūtniecības laiku, piešķir pabalstu par 14 dienu ilgu papildu atvaļinājumu, kas tiek pievienots grūtniecības atvaļinājumam, tādējādi kopā tiek piešķirts pabalsts par 70 kalendārajām dienām.

(4) Grūtniecības, dzemdību vai pēcdzemdību perioda sarežģījumu dēļ, kā arī tad, ja piedzimuši divi vai vairāki bērni, sievietei piešķir pabalstu par 14 dienu ilgu papildu atvaļinājumu, kas tiek pievienots dzemdību atvaļinājumam, tādējādi kopā tiek piešķirts pabalsts par 70 kalendārajām dienām.

(5) Sievietēm, kurām dzemdības notikušas pirms grūtniecības atvaļinājuma noteikšanas termiņa, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu apmaksā šā panta pirmajā — ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā.

(6) Sievietei, kura pēc dzemdībām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atteikusies no bērna kopšanas un audzināšanas, maternitātes pabalstu par dzemdību atvaļinājuma laiku nepiešķir.

(7) Ja persona ne agrāk kā 60 dienas pirms grūtniecības vai dzemdību atvaļinājuma zaudē darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu, maternitātes pabalstu izmaksā par visu grūtniecības atvaļinājuma un dzemdību atvaļinājuma laiku, par kuru izsniegta darbnespējas lapa.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 23.11.2016. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**6.pants. Maternitātes pabalsta piešķiršana bērna tēvam vai citai personai**

(1) Maternitātes pabalstu piešķir bērna tēvam vai citai personai, kura faktiski kopj bērnu mājās, par visu bērna kopšanas laiku, bet ne ilgāku kā līdz bērna 70. dzīvības dienai, šādos gadījumos:

1) bērna māte mirusi dzemdību laikā vai laikā līdz pēcdzemdību perioda 42.dienai;

2) māte normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atteikusies no bērna kopšanas un audzināšanas;

3) bērns ir atradenis.

(2) Ja māte nevar kopt bērnu laikā līdz pēcdzemdību perioda 42.dienai sakarā ar slimību, traumu vai citu ar veselības stāvokli saistītu iemeslu dēļ, tēvam vai citai personai, kura faktiski kopj bērnu mājās, piešķir maternitātes pabalstu par tām dienām, kad māte pati nav spējīga bērnu kopt.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. un 02.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.01.2011.)*

**7.pants. Maternitātes pabalsta piešķiršana adopcijas gadījumā**

*(Izslēgts ar 22.01.2004. likumu, kas stājas spēkā 25.02.2004.)*

**8.pants. Maternitātes pabalsta piešķiršana sievietēm, kuras atlaistas no darba sakarā ar darba devēja likvidāciju**

Sievietēm, kuras atlaistas no darba sakarā ar darba devēja likvidāciju, maternitātes pabalstu piešķir vispārējā kārtībā, ja tiesības uz grūtniecības atvaļinājumu iestājušās ne vēlāk kā 210 dienas pēc atlaišanas no darba.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

**9.pants. Maternitātes pabalsta piešķiršanas pamats**

Maternitātes pabalsta piešķiršanas pamats ir Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta darbnespējas lapa.

*(23.11.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2014. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.07.2015. Sk. Pārejas noteikumu 26.punktu)*

**10.pants. Maternitātes pabalsta apmērs**

Maternitātes pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. un 15.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)*

## II A nodaļa
## Paternitātes pabalsts

*(Nodaļa 23.11.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2001. Sk. Pārejas noteikumus.)*

**10.[1] pants. Paternitātes pabalsta piešķiršanas gadījumi un paternitātes pabalsta izmaksas periods**

Paternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par piešķirtā atvaļinājuma 10 kalendāra dienām:

1) bērna tēvam sakarā ar bērna piedzimšanu;

2) vienam no vecākiem sakarā ar ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā līdz 18 gadiem adopciju.

*(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2019.)*

**10.[2] pants. Paternitātes pabalsta piešķiršanas pamats**

Paternitātes pabalsta piešķiršanas pamats ir pabalsta pieprasītāja iesniegums, informācija par bērna tēva un bērna radniecības fakta reģistrāciju vai likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums par ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā līdz 18 gadiem adopcijas apstiprināšanu, kā arī darba devēja apstiprinājums par bērna tēva atrašanos atvaļinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu vai viena no vecākiem atrašanos atvaļinājumā sakarā ar bērna adopciju.

*(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2019.)*

**10.[3] Paternitātes pabalsta apmērs**

Paternitātes pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.
*(08.11.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.12.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2012.)*

## II B nodaļa
## Vecāku pabalsts

*(Nodaļa 08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

### 10.[4] pants. Vecāku pabalsta piešķiršanas gadījumi un vecāku pabalsta izmaksas periods

(1) Vecāku pabalstu piešķir un izmaksā sociāli apdrošinātai personai, kura kopj bērnu vai vairākus vienās dzemdībās dzimušus bērnus (vienam no bērna vecākiem, vienam no adoptētājiem, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots adoptējamais bērns, audžuģimenes loceklim, kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību, aizbildnim vai citai personai, kura saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērnu faktiski kopj un audzina), ja šī persona:

1) ir nodarbināta pabalsta piešķiršanas dienā (ir uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu") vai sakarā ar šā bērna dzimšanu ir bijusi grūtniecības vai dzemdību atvaļinājumā un:

a) kā viens no bērna vecākiem, kurš pieprasījis vecāku pabalstu, atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā,

b) kā viens no adoptētājiem, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots adoptējamais bērns, kā audžuģimenes loceklis, kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību, kā aizbildnis vai cita persona, kura saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērnu faktiski kopj un audzina, atrodas atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu,

c) kā pašnodarbinātais bērna kopšanas dēļ negūst ienākumus;

2) ir nodarbināta pabalsta piešķiršanas dienā (ir uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu") un ir nodarbināta bērna kopšanas laikā, bet neatrodas bērna kopšanas atvaļinājumā vai atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai bērna kopšanas laikā gūst ienākumus kā pašnodarbinātais.

(2) Vecāku pabalstu piešķir un izmaksā vienlaikus ar bērna kopšanas pabalstu vienai šā panta pirmajā daļā minētajai personai par vienu un to pašu bērnu un par vienu un to pašu laikposmu. Vecāku pabalstu nepiešķir par bērnu, sakarā ar kura piedzimšanu vai kopšanu ir piešķirts maternitātes pabalsts par to pašu laikposmu.

(3) Tiesības uz vecāku pabalstu saglabājas arī gadījumā, ja darba devējs saskaņā ar darba koplīgumā vai darba līgumā noteikto personai bērna kopšanas atvaļinājuma laikā vai atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, laikā ir izmaksājis piemaksas vai prēmijas par darba izpildi pirms atvaļinājuma piešķiršanas vai pabalstus un cita veida atlīdzību, kas nav tieši saistīta ar darba izpildi.

(4) Par vienu un to pašu bērnu ir tiesības izvēlēties vecāku pabalstu uz vienu no šādiem periodiem:

1) bērna kopšanai līdz viena gada vecumam;

2) bērna kopšanai līdz pusotra gada vecumam.

(5) Izraudzīto izmaksas periodu par vienu un to pašu bērnu nav tiesību mainīt, izņemot gadījumu, kad saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērns tiek nodots ārpusģimenes aprūpē.

(6) Sievietēm, kurām maternitātes pabalsts piešķirts saskaņā ar šā likuma 5. panta septīto daļu vai 8. pantu, ir tiesības uz vecāku pabalstu par bērnu, kas piedzimis šajā grūtniecībā.
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009., 01.12.2009., 02.12.2010., 15.12.2011., 06.11.2013., 23.10.2014., 23.11.2016. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**10.[5] pants. Vecāku pabalsta piešķiršanas pamats**

Vecāku pabalsta piešķiršanas pamats ir pabalsta pieprasītāja iesniegums un informācija par bērna piedzimšanas fakta reģistrāciju.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.01.2011.)*

**10.[6] pants. Vecāku pabalsta apmērs**

(1) *(Zaudējusi spēku ar 01.10.2014. Sk. Pārejas noteikumu 22.punktu)*

(2) Vecāku pabalstu pabalsta pieprasītājam, kurš atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā vai atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai bērna kopšanas dēļ negūst ienākumus kā pašnodarbinātais, piešķir no pabalsta pieprasītāja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas šādā apmērā:

1) 60 procentu apmērā pabalsta pieprasītājam, kurš izvēlējies to saņemt bērna kopšanai līdz viena gada vecumam;

2) 43,75 procentu apmērā pabalsta pieprasītājam, kurš izvēlējies to saņemt bērna kopšanai līdz pusotra gada vecumam.

(3) Vecāku pabalsta saņēmējam, kurš bērna kopšanas laikā ir nodarbināts un neatrodas bērna kopšanas atvaļinājumā vai bērna kopšanas laikā gūst ienākumus kā pašnodarbinātais, pabalstu izmaksā 30 procentu apmērā no saskaņā ar šā panta otrās daļas nosacījumiem piešķirtā pabalsta.

(4) Sievietei, kurai, kopjot bērnu vecumā līdz trim gadiem, piedzimst nākamais bērns, vecāku pabalsts par nākamā bērna kopšanu nedrīkst būt mazāks par vecāku pabalstu, kas piešķirts par iepriekšējo bērnu.

*(06.11.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2016. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**10.[7] pants. Vecāku pabalsta izmaksas pārtraukšana**

Vecāku pabalsta izmaksu pārtrauc uz laiku, kamēr persona saņem bezdarbnieka pabalstu. Ja, piešķirot bezdarbnieka pabalstu, konstatē, ka vecāku pabalsts personai par to pašu periodu jau izmaksāts, izmaksājamā bezdarbnieka pabalsta apmēru samazina par šajā periodā izmaksātā vecāku pabalsta summu.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009. Pants stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumus.)*

## III nodaļa
## Slimības pabalsts

**11.pants. Slimības pabalsta piešķiršanas gadījumi**

(1) Slimības pabalstu piešķir personai, ja par šo personu Latvijas Republikā ir veiktas vai bija jāveic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas slimības apdrošināšanai ne mazāk kā trīs mēnešus pēdējo sešu mēnešu periodā pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums, vai ne mazāk kā sešus mēnešus pēdējo 24 mēnešu periodā pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums, un personai ir darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statuss darba nespējas laikā. Nosacījums par nepieciešamo apdrošināšanas stāžu neattiecas uz slimības pabalsta piešķiršanu gadījumos, kad tiek kopts slims bērns, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu vai šā likuma 13. panta 2.[1] un 2.[2] daļā minētajos gadījumos — 18 gadu vecumu.

(2) Slimības pabalstu piešķir, ja persona neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus vai ja pašnodarbinātais zaudē ienākumus šādu iemeslu dēļ:

1) darbspēju zaudēšana sakarā ar slimību vai traumu;

2) nepieciešamība saņemt ārstnieciska vai profilaktiska rakstura medicīnisko palīdzību;

3) nepieciešama izolācija sakarā ar karantīnu;

4) ārstēšanās ārstniecības iestādē atveseļošanās periodā pēc slimības vai traumas, ja šāda ārstēšanās nepieciešama darbspēju atjaunošanai;

5) nepieciešamība kopt slimu bērnu, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu vai šā likuma 13. panta $2.^1$ un $2.^2$ daļā minētajos gadījumos — 18 gadu vecumu;

6) protezēšana vai ortozēšana stacionārā.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 02.12.2004., 16.06.2009., 23.11.2016. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**12.pants. Slimības pabalsta piešķiršanas pamats**

Slimības pabalsta piešķiršanas pamats ir Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta darbnespējas lapa.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 23.11.2000. un 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2014. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.07.2015. Sk. Pārejas noteikumu 26.punktu)*

**13.pants. Slimības pabalsta izmaksas periods**

(1) Slimības pabalstu piešķir un izmaksā par laiku no darba nespējas 10. dienas līdz darbspēju atgūšanas dienai, bet ne ilgāku par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja darba nespēja ir nepārtraukta, vai ne ilgāku par 52 nedēļām triju gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem.

(2) Slimības pabalstu par slima bērna kopšanu, kurš nav sasniedzis 14 gadu vecumu, piešķir un izmaksā par laiku no darba nespējas pirmās dienas:

1) līdz darba nespējas 14. dienai, ja bērnu kopj mājās;

2) līdz darba nespējas 21. dienai, ja bērnu kopj arī stacionārā;

3) līdz darba nespējas 30. dienai, ja bērnu kopj traumas dēļ, kas saistīta ar kaulu lūzumu.

($2^1$) Ja bērnam, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu, ir smaga slimība, kuras dēļ nepieciešama ilgstoša ārstēšanās stacionārā, bet nav prognozējami nepārejoši smagi vai ļoti smagi veselības traucējumi un pēc ārstēšanās ir iespējama dzīves kvalitātes atjaunošanās, un valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" ārstu konsilijs noteicis, ka nepieciešama vecāka nepārtraukta klātbūtne, slimības pabalstu piešķir un izmaksā par ārstu konsilija noteikto laiku, kas vienā reizē nevar būt ilgāks par trim mēnešiem, bet kopā — ne ilgāks par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja darba nespēja ir nepārtraukta, vai ne ilgāks par trim gadiem piecu gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" ārstu konsilijs izvērtē, vai nepieciešama vecāka nepārtraukta klātbūtne, un vienā reizē to nosaka uz laiku, kas nav ilgāks par trim mēnešiem. Šajā gadījumā slimības pabalstu izmaksā ne ilgāk kā līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

($2^2$) Slima bērna kopšanai, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu un par kuru piešķirts bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts, slimības pabalstu piešķir un izmaksā ne ilgāk par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja darba nespēja ir nepārtraukta, vai ne ilgāk par trim gadiem piecu gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem. Šajā gadījumā slimības pabalstu izmaksā ne ilgāk kā līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

($2^3$) Ja šā panta $2.^1$ un $2.^2$ daļā minētajā gadījumā bērns ir sociāli apdrošināts kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, slimības pabalstu piešķir un izmaksā bērnam vai bērna vecākam atkarībā no viņu izvēles.

(3) Pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisijas atzinumu, slimības pabalstu, ja tas nepieciešams pilnvērtīgas ārstēšanas nodrošināšanai, piešķir un izmaksā arī par nepārtrauktas darba nespējas periodu, kas turpinās pēc šā panta pirmajā daļā noteiktajām 26 nedēļām, bet ne ilgāku par 52 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas.

(4) Ja darba nespēja turpinās pēc darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa zaudēšanas, slimības pabalstu par nepārtrauktu darba nespēju turpina izmaksāt 30 kalendārās dienas no dienas, kad persona zaudējusi darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu. Šis nosacījums neattiecas uz slimības pabalsta piešķiršanu gadījumos, kad tiek kopts slims

bērns, kas nav sasniedzis 14 gadu vecumu.

(5) Ja šā panta ceturtajā daļā noteiktajā gadījumā personai vienlaikus ir tiesības gan uz slimības pabalstu, gan uz bezdarbnieka pabalstu, tad šajā laikā izmaksā tikai slimības pabalstu.

(6) Slimības pabalsts par slima bērna kopšanu izmaksājams saskaņā ar šā panta otro, $2.^1$ un $2.^2$ daļu neatkarīgi no saslimšanas cēloņa un no tā, vai bērnu visā slimošanas laikā kopj viena persona vai vairākas personas.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 02.12.2004., 04.12.2008., 16.06.2009., 23.11.2016., 12.12.2019. un 16.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2022. Sk. Pārejas noteikumu 62. punktu)*

**14.pants. Īpaši gadījumi slimības pabalstu piešķiršanā**

Ja darba nespēja iestājusies sakarā ar saslimšanu ar tuberkulozi, slimības pabalstu piešķir un izmaksā par laiku līdz darbspēju atgūšanas vai invaliditātes noteikšanas dienai.

**15.pants. Slimības pabalsta piešķiršana personai, kurai darba nespēja iestājusies mēneša laikā pēc valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu perioda beigām**

*(Izslēgts ar 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

**16.pants. Slimības pabalsta piešķiršana personām, kurām darba nespēja iestājusies laikā, kad tās bijušas atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas**

(1) *(Izslēgta ar 23.10.2014. likumu)*

(2) Ja darba nespēja iestājusies laikā, kad persona bijusi atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, slimības pabalstu piešķir ar darba nespējas 10. dienu, taču ne ātrāk par dienu, kad personai bija jāierodas darbā pēc šā atvaļinājuma beigām.

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 04.12.2008., 23.10.2014. un 16.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2022. Sk. Pārejas noteikumu 62. punktu)*

**17.pants. Slimības pabalsta apmērs**

Slimības pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. likumu, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

**18.pants. Gadījumi, kad slimības pabalstu nepiešķir**

Slimības pabalstu nepiešķir, ja:

1) persona darba nespējas laikā gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais;

2) darba nespēja personai iestājusies laikā, kad tā izdarījusi noziegumu, vai šā nozieguma rezultātā un to konstatējusi tiesa;

3) persona pati apzināti un būtiski kaitējusi savai vai kopjamo veselībai un to konstatējis ārsts;

4) persona mēģinājusi iegūt pabalstu viltus ceļā un to konstatējis ārsts vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 23.11.2000. un 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

**19.pants. Gadījumi, kad slimības pabalsta izmaksu pārtrauc**

(1) Personai, kura darba nespējas laikā bez attaisnojoša iemesla nav ievērojusi ārsta noteikto režīmu vai bez attaisnojoša iemesla nav ieradusies pie ārsta vai darba ekspertīzes ārstu komisijā, pabalstu neizmaksā par pārkāpuma periodu.

(2) Lēmumu par pabalsta izmaksas pārtraukšanu vai atjaunošanu pieņem Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pēc ārsta ieteikuma.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

## IV nodaļa
## Apbedīšanas pabalsts

### 20.pants. Apdrošināšanas gadījumi, kas rada tiesības uz apbedīšanas pabalstu

(1) Apbedīšanas pabalstu piešķir:

1) apdrošinātās personas nāves gadījumā;

2) apdrošinātās personas apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā.

(2) Apbedīšanas pabalstu piešķir arī gadījumā, ja apdrošinātās personas vai tās apgādībā bijušā ģimenes locekļa nāve iestājusies mēneša laikā pēc valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu perioda beigām un persona bijusi apdrošināta pēdējos divus mēnešus pirms šo iemaksu perioda beigām.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. likumu, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

### 21.pants. Personas, kurām ir tiesības saņemt apbedīšanas pabalstu

Apbedīšanas pabalstu piešķir un izmaksā:

1) apdrošinātajai personai tās apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā;

2) apdrošinātās personas nāves gadījumā apdrošinātās personas ģimenes loceklim vai personai, kura faktiski uzņēmusies apbedīšanu.

### 22.pants. Apbedīšanas pabalsta piešķiršanas pamats

Apbedīšanas pabalsta piešķiršanas pamats ir pabalsta pieprasītāja iesniegums un informācija par apdrošinātās personas vai apdrošinātās personas apgādībā bijuša ģimenes locekļa miršanas fakta reģistrāciju.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 04.01.2011.)*

### 23.pants. Apbedīšanas pabalsta apmērs

(1) Apdrošinātās personas nāves gadījumā pabalstu piešķir un izmaksā tādas kopējās summas apmērā, kura atbilst mirušās personas divkāršai mēneša vidējai apdrošināšanas iemaksu algai, bet ne mazāku par valstī noteikto mēneša vidējo apdrošināšanas iemaksu algu.

(2) Apdrošinātās personas apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā pabalstu piešķir un izmaksā tādas kopējās summas apmērā, kura atbilst trīskāršam valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam, kāds ģimenes locekļa nāves dienā bija noteikts Valsts sociālo pabalstu likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā minētajām personām.

(3) Ja apdrošinātās personas nāves gadījumā ir tiesības saņemt apbedīšanas pabalstu saskaņā ar šā likuma un citu likumu normām, kas nosaka apbedīšanas pabalsta izmaksu vecuma pensijas, invaliditātes pensijas, apgādnieka zaudējuma pensijas vai izdienas pensijas saņēmēja nāves gadījumā, piešķir un izmaksā apmērā lielāko pabalstu.

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 24.10.2002., 12.12.2002., 08.11.2007., 02.12.2010. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)*

## V nodaļa
## Pabalstu pieprasīšana, piešķiršana un izmaksa

**24.pants. Pabalstu piešķiršanas un izmaksas organizācija**

(1) Pabalstu piešķiršanu, aprēķināšanu un izmaksu veic Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) Piešķirtos pabalstus nepārrēķina, izņemot likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 20.[1] panta trešajā daļā minēto gadījumu.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**25.pants. Pabalsta pieprasīšanas termiņi**

(1) Pabalstu pieprasa sešu mēnešu laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienas.

(2) Aprēķinātās pabalsta summas, ko pabalsta saņēmējs nav laikā saņēmis, izmaksā par pagājušo laiku, bet ne ilgāku par 12 mēnešiem no nesaņemtā pabalsta pieprasīšanas dienas.

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2014. Grozījums pirmajā daļā attiecībā uz skaitļa "12" aizstāšanu ar vārdu "sešu" stājas spēkā 01.01.2016. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)*

**26.pants. Pabalsta pieprasīšanas kārtība**

(1) Pabalstu pieprasa likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktajā kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 19.06.1998. likumu)*

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 08.11.2007. un 23.11.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

**27. pants. Pabalsta piešķiršanas termiņi**

Pabalstu piešķir 10 darba dienu laikā pēc tam, kad Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra saņēmusi pabalsta piešķiršanai nepieciešamos dokumentus un citu informāciju, tai skaitā pabalsta piešķiršanai nepieciešamo informāciju no attiecīgās ārvalsts kompetentās iestādes par remigrējušu diasporas locekli.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020. Pantā minētais nosacījums par pabalsta piešķiršanai nepieciešamo informāciju no attiecīgās ārvalsts kompetentās iestādes par remigrējušu diasporas locekli piemērojams no 01.09.2020. Sk. Pārejas noteikumu 38. punktu)*

**27.[1] pants. Pabalsta izmaksa**

Pabalstu izmaksā, to pārskaitot uz pabalsta saņēmēja Latvijas Republikas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas (PNS) kontu. Pabalstus, kas piešķirti saskaņā ar Latvijas noslēgtu starpvalstu līgumu sociālās drošības jomā vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, var pārskaitīt uz pabalsta saņēmēja kontu attiecīgajā līgumvalstī vai Eiropas Savienības dalībvalstī, Šveices Konfederācijā vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, ja to paredz minētie līgumi vai regula.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**28.pants. Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu izmaksa personām, kurām ir tiesības uz valsts pensiju**

*(Izslēgts ar 19.06.1998. likumu, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

**29.pants. Gadījumi, kad valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus nepiešķir vai pārtrauc to izmaksu**

(1) Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus nepiešķir vai pārtrauc iepriekš piešķirto pabalstu izmaksu uz laiku, kamēr pabalsta saņēmējs vai bērns, par kura kopšanu tiek maksāts pabalsts atrodas pilnā valsts apgādībā.

(2) Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus nepiešķir vai pārtrauc iepriekš piešķirto pabalstu izmaksu par laiku, kad persona atrodas apcietinājumā vai brīvības atņemšanas vietā.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

**30.pants. Sakarā ar pabalsta saņēmēja nāvi nesaņemto pabalstu izmaksa**

(1) Pabalstu summas, kuras piešķirtas, bet nav izmaksātas, pabalsta saņēmēja nāves gadījumā ir tiesības saņemt pabalsta saņēmēja laulātajam un pirmās un otrās pakāpes radiniekiem.

(2) Ja neizmaksāto pabalstu pieprasa vairākas personas, pabalstu izmaksā vienādās daļās visiem tā pieprasītājiem, kuriem saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir uz to tiesības.

(3) Persona, kurai sakarā ar pabalsta saņēmēja nāvi ir tiesības uz nesaņemto pabalstu, to var pieprasīt sešu mēnešu laikā pēc pabalsta saņēmēja nāves. Neizmaksāto pabalstu izmaksā 10 dienu laikā pēc tā pieprasīšanas.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 23.10.2014. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

## VI nodaļa
## Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai

*(Nodaļas nosaukums 19.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.07.1998. Sk. Pārejas noteikumu.)*

**31.pants. Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšana valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai**

(1) Vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai nosaka no apdrošinātās personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums, izņemot šā likuma 32.pantā noteiktos gadījumus.

(2) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

(3) Ministru kabinets nosaka vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas nosacījumus un kārtību.

(4) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

(5) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

(6) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

(7) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 16.11.2017. likumu)*

(8) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

(9) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 23.11.2016. likumu)*

*(19.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 24.10.2002., 02.12.2004., 08.11.2007., 16.06.2009., 01.12.2009., 15.12.2011., 23.10.2014., 30.11.2015., 23.11.2016., 20.12.2016., 16.11.2017. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020. Trešās daļas jaunā redakcija un grozījums par otrās, ceturtās, piektās, sestās, septītās, astotās un devītās daļas izslēgšanu stājas spēkā 01.01.2022. Sk. Pārejas noteikumu 32. un 35. punktu)*

**32.pants. Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšana valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai pašnodarbinātajam**

Pašnodarbinātajam vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai nosaka no apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot trīs kalendāros mēnešus pirms gada ceturkšņa, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums.

*(19.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.07.1998. Sk. Pārejas noteikumu.)*

## VII nodaļa
## Papildu noteikumi

**33.pants. Līdzekļi maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un apbedīšanas pabalstu izmaksāšanai**

Maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un apbedīšanas pabalstus izmaksā no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta.

*(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

**33.[1] pants. Līdzekļi no valsts pamatbudžeta vecāku pabalstu izmaksai minimālā apmērā**

Starpība starp vecāku pabalsta izmaksai nepieciešamo summu personai, kurai vecāku pabalsts tiek izmaksāts šā likuma 10.[6] pantā noteiktajā minimālajā apmērā, un summu, kas mēnesī atbilst 70 procentiem no vecāku pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esošā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārša apmēra, vai summu, kas aprēķināta 70 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ja tā mēnesī pārsniedz 70 procentus no vecāku pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esošā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārša apmēra, tiek nodrošināta no valsts pamatbudžeta dotācijas saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, ieskaitot to invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā.

*(15.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)*

**34. pants. Ieturējumi no pabalstiem un pārmaksāto pabalstu atgūšana**

(1) Ieturējumus no maternitātes, paternitātes, vecāku un slimības pabalsta var izdarīt, pamatojoties uz tiesas nolēmumiem un citu institūciju (amatpersonu) lēmumiem, kurus izpilda normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ieturējumus no apbedīšanas pabalstiem neizdara.

(2) Personai ir pienākums atmaksāt pabalstus, kas piešķirti saskaņā ar šo likumu:

1) par ārsta noteiktā režīma pārkāpuma periodu šā likuma 19. pantā noteiktajos gadījumos;

2) par periodu, par kuru ir anulēta darba nespējas lapa;

3) ja, izpildot attiecīgo tiesas spriedumu, tiesas apstiprinātu izlīgumu ar darba devēju vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes pieņemtu lēmumu, persona ir atjaunota darbā vai darba devējs tai izmaksājis atlīdzību par darba piespiedu kavējuma laiku, kas sakrīt ar pabalsta saņemšanas periodu, un līdz ar to šai personai ir izveidojusies maternitātes, paternitātes, vecāku vai slimības pabalsta pārmaksa;

4) ja tā sniegusi nepatiesu vai nepilnīgu informāciju vai nav paziņojusi par pārmaiņām, kuras ietekmē tiesības uz pabalstu, tā apmēru un izmaksas noteikumus;

5) ja personai maternitātes, paternitātes, vecāku (ja pabalsts piešķirts kā personai, kura nav strādājoša) vai slimības pabalsta saņemšanas laikā, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta informāciju, ir reģistrēti ienākumi kā darba ņēmējam (arī darba ņēmējam mikrouzņēmumā) vai pašnodarbinātajam un līdz ar to šī persona nepamatoti saņēmusi pabalstu vai vecāku pabalsta daļu.

(3) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai ir tiesības izmaksājamo maternitātes, paternitātes, vecāku un slimības pabalsta summu samazināt par pārmaksātā maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un apbedīšanas pabalsta summu. Šajā gadījumā izmaksājamā pabalsta summa nedrīkst būt mazāka par 30 procentiem no pabalsta.

(4) Pārmaksātās maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un apbedīšanas pabalsta summas atgūst likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktajā kārtībā.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

**35.pants. Pabalstu aplikšana ar nodokļiem**

(1) Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus ar nodokļiem apliek likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Apbedīšanas pabalstu ar nodokli neapliek.

**36.pants. Darba devēja pienākumi**

(1) Darba devēja pienākums ir darba ņēmējiem, kuriem darba periodā iestājusies ar Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegtu darbnespējas lapu apliecināta pārejoša darba nespēja (izņemot darba nespēju, kas saistīta ar grūtniecību un dzemdībām un slima bērna kopšanu), izmaksāt no saviem līdzekļiem slimības naudu ne mazāk kā 75 procentu apmērā no vidējās izpeļņas par otro un trešo pārejošas darba nespējas dienu un ne mazāk kā 80 procentu apmērā — par laiku no ceturtās darba nespējas dienas, taču ne ilgāku par deviņām kalendāra dienām. Slimības naudu aprēķina par darbnespējas dienām (stundām), kurās darba ņēmējam būtu bijis jāstrādā. Darba ņēmējiem, kuriem noteikts summētais darba laiks (summētais dienesta pienākumu izpildes laiks) un kuru mēnešalga (darba alga) nav atkarīga no faktiski nostrādāto stundu skaita konkrētā mēnesī, darba devējs, ņemot vērā darba (dienesta) specifiku, var noteikt, ka slimības naudu aprēķina par kalendāra darba dienām darbnespējas periodā. Slimības naudu izmaksā atbilstoši noteikumiem, kādi Darba likumā paredzēti darba samaksas izmaksai.

(2) Darba devēja pienākums ir pēc darba ņēmēja pieprasījuma vai pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieprasījuma izdot apstiprinājumu par darba ņēmēja neierašanos darbā vai arī citu ar darba līguma apstākļiem saistītu informāciju, kas nepieciešama, lai izlemtu jautājumu par darba ņēmēja tiesībām uz valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu un noteiktu tā apmēru.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998., 24.10.2002., 08.11.2007., 04.12.2008., 23.11.2014., 05.03.2015. un 16.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2022. Sk. Pārejas noteikumu 62. punktu)*

**37.pants. Gadījumi, kuros slimības naudu nepiešķir vai tās izmaksu pārtrauc**

(1) Darba devējs slimības naudu nepiešķir, ja darba ņēmējs izdarījis pārkāpumus, kas minēti šā likuma 18. pantā.

(2) Darba devējs slimības naudas izmaksu pārtrauc, ja darba ņēmējs izdarījis pārkāpumus, kas minēti šā likuma 19. panta pirmajā daļā.

*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.1998. likumu, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

**38.pants. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana**

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļas amatpersonas lēmumu par valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta piešķiršanu, aprēķināšanu, izmaksu vai atteikumu to piešķirt var apstrīdēt, mēneša laikā no attiecīgā lēmuma spēkā stāšanās dienas iesniedzot attiecīgu iesniegumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras direktoram. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no direktora lēmuma spēkā stāšanās dienas.

*(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

**Pārejas noteikumi**

1. Šā likuma grozījumi sestās nodaļas nosaukumā un 31. un 32.pantā stājas spēkā 1998.gada 1.augustā.

*(19.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.07.1998.)*

2. Līdz 2003.gada 31.decembrim:

1) šā likuma 23.panta pirmajā daļā noteiktā apbedīšanas pabalsta apmērs nedrīkst būt mazāks par 150 latiem;

2) šā likuma 23.panta otrajā daļā noteiktā apbedīšanas pabalsta apmērs ir 100 latu;

3) šā likuma 31.panta otrajā daļā noteiktajos gadījumos valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu aprēķina no 50 latiem;

4) *(izslēgts ar 30.10.2003. likumu)*.

*(12.12.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2003.)*

3. Šā likuma 3. un 4.panta normas attiecībā uz paternitātes pabalstu un šā likuma II A nodaļa stājas spēkā 2004.gada 1.janvārī.

*(12.12.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

4. Nodarbinātām personām (personas, kuras uzskatāmas par darba ņēmējiem vai pašnodarbinātajiem saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), kurām bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu vecumā līdz vienam gadam atbilstoši Valsts sociālo pabalstu likumam piešķirts vai kurām tiesības uz šo pabalstu radušās līdz 2007.gada 31.decembrim, par bērna kopšanas periodu, kas turpinās pēc 2008.gada 1.janvāra, šā pabalsta vietā tiek izmaksāts vecāku pabalsts no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta.

*(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

5. Līdz 2010.gada 31.oktobrim vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no personas apdrošināšanas iemaksu algas, no kuras veiktas vai bija jāveic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas vecāku apdrošināšanai:

1) darba ņēmējam — no personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot trīs kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā bērns piedzimis, izmantojot šādu formulu:

Vmēn = (A1 + A2 ... + A12) : 12

Vmēn — mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga,

A1, A2 ... — apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta noteiktajā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā kalendāra mēnesī,

12 — mēnešu skaits;

2) pašnodarbinātajam — no personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot trīs kalendāra mēnešus pirms gada ceturkšņa, kurā bērns piedzimis, izmantojot šādu formulu:

Vmēn = (A1 + A2 ... + A12) : 12

Vmēn — mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga,

A1, A2 ... — apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta noteiktajā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā kalendāra mēnesī,

12 — mēnešu skaits;

3) personai, kura vienlaikus ir darba ņēmēja un pašnodarbinātā statusā, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina, summējot atsevišķi aprēķināto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta darba ņēmēja statusā, un atsevišķi aprēķināto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta pašnodarbinātā statusā;

4) mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga vecāku pabalsta apmēra noteikšanai nedrīkst pārsniegt 1/12 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra pēdējā kalendāra gadā, par kuru šī iemaksu alga aprēķināta.

*(08.11.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009. un 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)*

6. Grozījumi šā likuma 10.$^{3}$ pantā, kas paredz, ka paternitātes pabalstu piešķir 100 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, grozījumi 31.panta otrās daļas 1. un 3.punktā, kas paredz, ka, aprēķinot maternitātes pabalstu vai paternitātes pabalstu, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu par minēto periodu nosaka 70 procentu apmērā no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, un grozījumi 31.panta sestajā daļā, kas paredz, ka, aprēķinot maternitātes pabalstu vai paternitātes pabalstu, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu par minēto perioda daļu nosaka 70 procentu apmērā no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

*(08.11.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

7. Darba ņēmējam, kuram saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegtu darbnespējas lapu tiesības uz

darba devēja izmaksājamo slimības naudu radušās līdz 2008.gada 31.decembrim un darbnespēja nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.janvāra, slimības naudu par pārejošu darbnespēju periodā no 11.kalendāra dienas līdz 14.kalendāra dienai turpina izmaksāt darba devējs.

*(04.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)*

8. Šā likuma 31.panta ceturtajā daļā paredzētais kalendāra dienas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojums un šā likuma pārejas noteikumu 5.punkta 4.apakšpunktā paredzētais mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojums, kas noteikts saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālo apmēru, netiek piemērots apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim.

*(04.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)*

9. Personai, kurai saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniegtu darbnespējas lapu tiesības uz slimības pabalstu ir radušās līdz 2009.gada 30.jūnijam un pārejošas darba nespējas periods nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.jūlija, slimības pabalstu piešķir un izmaksā līdz darba nespējas perioda beigām, bet ne ilgāk par 52 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, vai ne ilgāk par 78 nedēļām triju gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojusies ar pārtraukumiem.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

10. Personai, kurai bērns piedzimis līdz 2009.gada 31.martam, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina saskaņā ar šo pārejas noteikumu 5.punktu, nepiemērojot noteikumu par personas apdrošināšanas iemaksu algu, no kuras veiktas vai bija jāveic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas vecāku apdrošināšanai.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

11. Par bērnu, kas piedzimis līdz 2009.gada 30.jūnijam vai 306 dienu laikā, sākot no 2009.gada 1.jūlija, vecāku pabalstu piešķir arī personai, kura bērna kopšanas laikā ir nodarbināta vai gūst ienākumus kā pašnodarbinātais.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

12. Līdz 2010.gada 2.maijam apdrošināšanas gadījums šā likuma izpratnē ir arī gadījums, kad personai rodas izdevumi sakarā ar bērna kopšanu.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

13. Darba ņēmējam, kuram pārejoša darba nespēja iestājusies līdz 2009.gada 31.decembrim un nepārtraukti turpinās pēc 2010.gada 1.janvāra, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par sešu kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

14. Grozījumi šā likuma 31.panta pirmajā daļā un otrās daļas 2.punktā attiecībā uz apdrošināšanas iemaksu algas perioda izmaiņām no sešiem uz 12 mēnešiem stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

15. Darba ņēmējam, kuram pārejoša darba nespēja iestājusies līdz 2009.gada 30.jūnijam un nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.jūlija, slimības pabalstu piešķir un izmaksā arī gadījumā, ja persona darba nespējas laikā gūst ienākumus kā darba ņēmējs kādā no savām darba vietām, vienlaikus vismaz vienā darba vietā nestrādājot, vai gūst ienākumus kā pašnodarbinātais.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

16. Šā likuma $10.^7$ pants stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

17. Laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 2.maijam personai, kura bērna kopšanas laikā gūst

ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, saskaņā ar šo likumu noteikto vecāku pabalstu izmaksā atbilstoši likumam "Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam".

*(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)*

18. Līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar šo likumu noteikto slimības pabalstu izmaksā likumā "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam" noteiktajā apmērā.

*(14.04.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2011.)*

19. Līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar šo likumu noteikto maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu izmaksā likumā "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam" noteiktajā apmērā.

*(14.04.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2011.)*

20. Līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar šo likumu noteikto vecāku pabalstu, kas piešķirts par bērnu, kurš dzimis pēc 2010.gada 2.novembra, izmaksā likumā "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam" noteiktajā apmērā.

*(14.04.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2011.)*

21. Personai, kurai līdz 2012.gada 31.decembrim piešķirtā vecāku pabalsta apmērs ir mazāks par šā likuma $10.^6$ pantā noteikto minimālo pabalsta apmēru un tā izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2013.gada 1.janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra no 2013.gada 1.janvāra pārrēķina vecāku pabalsta apmēru, nosakot to minimālajā apmērā, kāds noteikts no 2013.gada 1.janvāra, un starpību izmaksā līdz 2013.gada 1.aprīlim.

*(15.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)*

22. Šā likuma $10.^6$ panta pirmā daļa ir spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim.

*(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)*

23. Grozījumi attiecībā uz šā likuma $10.^4$ panta pirmās un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, $10.^4$ panta ceturtā un piektā daļa, kā arī $10.^6$ panta otrā un trešā daļa stājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī.

*(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)*

24. Pabalsta saņēmējam, kuram vecāku pabalsts 70 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas piešķirts līdz 2014.gada 30.septembrim, par bērna kopšanas periodu, kas turpinās no 2014.gada 1.oktobra arī tad, ja pabalsta izmaksa ir pārtraukta, un vecāku pabalsts par bērnu, kurš nav sasniedzis viena gada vecumu, tiek piešķirts no jauna, šā pabalsta izmaksu noteiktajā apmērā un kārtībā turpina līdz bērna viena gada vecumam, bet no viena gada līdz pusotram gadam piešķir naudas pabalstu 100 *euro* mēnesī, izmaksu nodrošinot saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam no valsts pamatbudžeta dotācijas, kura tiek ieskaitīta invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā.

*(06.11.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 13.11.2014.)*

25. Pabalsta saņēmējam, kuram līdz 2013.gada 31.decembrim piešķirtā vecāku pabalsta apmērs ir mazāks par šā likuma $10.^6$ panta pirmajā daļā noteikto minimālo pabalsta apmēru un tā izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra no 2014.gada 1.janvāra pārrēķina vecāku pabalsta apmēru, nosakot to minimālajā apmērā, kāds noteikts no 2014.gada 1.janvāra, un starpību izmaksā līdz 2014.gada 30.aprīlim.

*(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.)*

26. Grozījumi šā likuma 9 . u n 12.pantā un 36.panta pirmajā daļā par atteikšanos no darba devēja un pašnodarbinātā apstiprinājuma darbnespējas lapā stājas spēkā 2015.gada 1.jūlijā. Ja darbnespējas lapa ir izsniegta līdz 2015.gada 30.jūnijam un tiek iesniegta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai pēc 2015.gada 30.jūnija, tajā ir nepieciešams darba devēja apstiprinājums par darba ņēmēja neierašanos darbā vai pašnodarbinātā apstiprinājums par nespēju strādāt darba nespējas periodā.

*(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.11.2014.)*

27. Grozījums šā likuma 25.panta pirmajā daļā attiecībā uz skaitļa "12" aizstāšanu ar vārdu "sešu" un grozījums

30.panta trešajā daļā attiecībā uz vārda "gada" aizstāšanu ar vārdiem "sešu mēnešu" stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī.

*(23.10.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.11.2014.)*

28. Paternitātes pabalstu vienam no vecākiem sakarā ar ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā līdz trim gadiem adopciju piešķir par bērnu, par kura adopciju tiesas spriedums stājies spēkā pēc 2017.gada 1.janvāra. Šajā gadījumā personai, kurai tiesības uz paternitātes pabalstu ir radušās laikposmā no 2017.gada 1. janvāra līdz 2017.gada 31.maijam, pabalstu izmaksā ne vēlāk kā līdz 2017.gada 30.jūnijam.

*(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

29. Personai, kurai darba nespēja iestājusies mēneša laikā pēc darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa zaudēšanas un pirmā darba nespējas diena bijusi līdz 2016.gada 31.decembrim, slimības pabalstu piešķir un izmaksā saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas bija spēkā līdz 2016.gada 31.decembrim attiecībā uz slimības pabalsta piešķiršanu personai, kurai darba nespēja iestājusies mēneša laikā pēc valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu perioda beigām.

*(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

30. Personai, kurai darba nespēja turpinās pēc darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa zaudēšanas un pirmā darba nespējas diena bijusi līdz 2017.gada 31.decembrim, slimības pabalstu piešķir un izmaksā saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas bija spēkā līdz 2017.gada 31.decembrim attiecībā uz slimības pabalsta piešķiršanu personai, kurai darba nespēja turpinās pēc darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusa zaudēšanas.

*(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

31. *(Izslēgts ar 16.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.12.2017.)*

32. Ja apdrošināšanas gadījums iestājies periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim un apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā personai vienlaikus ir darba ņēmēja un pašnodarbinātā statuss, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai nosaka, summējot aprēķināto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta darba ņēmēja statusā, un aprēķināto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta pašnodarbinātā statusā, ievērojot šādus nosacījumus:

1) ja šā likuma 31.panta pirmajā daļā un 32.pantā paredzētā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda visos kalendārajos mēnešos personai abos statusos apdrošināšanas iemaksu alga ir bijusi reģistrēta gan kā darba ņēmējam, gan kā pašnodarbinātajam, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina, summējot aprēķināto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kas aprēķināta abos statusos atsevišķi;

2) ja šā likuma 31.panta pirmajā daļā un 32.pantā paredzētajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda daļā persona vienlaikus abos statusos nav bijusi reģistrēta kā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēja, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu par šo perioda daļu nosaka 40 procentu apmērā (maternitātes un paternitātes pabalstiem — 70 procentu apmērā) no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Šādā gadījumā 40 procentus vai 70 procentus no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas piemēro tikai darba ņēmēja statusam;

3) ja šā likuma 31.panta pirmajā daļā un 32.pantā paredzētajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda daļā persona vienā no statusiem nav bijusi reģistrēta kā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēja, bet vienlaikus šajā perioda daļā ir reģistrēta tās vidējā apdrošināšanas iemaksu alga otrā statusā, tad perioda daļā, kurā persona nav bijusi reģistrēta kā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēja, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu par šo perioda daļu nenosaka 40 procentu apmērā (maternitātes un paternitātes pabalstiem — 70 procentu apmērā) no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas;

4) ja šā likuma 31.panta pirmajā daļā un 32.pantā paredzētā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda visos kalendārajos mēnešos persona abos statusos nav bijusi reģistrēta kā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēja, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka 40 procentu apmērā (maternitātes un paternitātes pabalstiem — 70 procentu apmērā) no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas kā darba ņēmējam;

5) ja šā likuma 31.panta pirmajā daļā un 32.pantā paredzētā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda visos kalendārajos mēnešos persona vienā no statusiem nav bijusi reģistrēta kā valsts

sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēja, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina tikai no iemaksu algas, kas gūta otrajā statusā.

*(23.11.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

33. Grozījums šā likuma 10.[6] panta trešajā daļā attiecībā uz vecāku pabalsta izmaksu obligāti sociāli apdrošinātām personām, grozījums 11.pantā attiecībā uz apdrošināšanas stāža noteikšanu slimības pabalsta piešķiršanai, šā likuma 13.panta ceturtā un piektā daļa stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.

*(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

34. *(Izslēgts ar 16.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.12.2017.)*

35. Šā likuma 31. panta trešās daļas jaunā redakcija un grozījumi par otrās, ceturtās, piektās, sestās, septītās, astotās un devītās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

36. Ministru kabinets līdz 2021. gada 31. decembrim izdod šā likuma 31.panta trešajā daļā minētos noteikumus par vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas nosacījumiem un kārtību.

*(23.11.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

37. Paternitātes pabalstu vienam no vecākiem sakarā ar ārpusģimenes aprūpē esoša bērna vecumā no trīs līdz 18 gadiem adopciju piešķir par bērnu, par kura adopciju tiesas spriedums stājies spēkā pēc 2019. gada 1. septembra.

*(06.06.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2019.)*

38. Šā likuma 4. panta pirmās daļas jaunā redakcija un šā panta 1.[1] daļa stājas spēkā 2020. gada 1. septembrī. Šā likuma 27. panta jaunajā redakcijā minētais nosacījums par pabalsta piešķiršanai nepieciešamo informāciju no attiecīgās ārvalsts kompetentās iestādes par remigrējušu diasporas locekli piemērojams no 2020. gada 1. septembra. Apdrošinātajām personām, kurām apdrošināšanas gadījums iestājies līdz 2020. gada 31. augustam, tiesības uz pabalstu nosaka saskaņā ar tiesību normām, kas ir spēkā līdz 2020. gada 31. augustam.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

39. Šā likuma 13. panta otrās daļas 3. punkts stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

40. Līdz dienai, kad informācija, kas saistīta ar šā likuma 13. panta 2.[1] daļā minētā ārstu konsilija lēmumu, ir pieejama vienotajā veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Bērnu klīniskā universitātes slimnīca" nosūta slimības pabalsta piešķiršanai nepieciešamo informāciju Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai elektroniski atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu apriti. Šajā gadījumā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra slimības pabalstus par periodu no 2020. gada janvāra līdz 2020. gada aprīlim izmaksā ne vēlāk kā līdz 2020. gada 30. aprīlim.

*(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2020.)*

41. Personai, kurai tiek izsniegta darbnespējas lapa sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos karantīnā no 2020. gada 22. marta līdz 2020. gada 15. novembrim, slimības pabalstu piešķir un izmaksā par laiku no darbnespējas otrās dienas. Personai, kurai tiek izsniegta darbnespējas lapa sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos karantīnā no 2020. gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam, slimības pabalstu piešķir un izmaksā no darbnespējas pirmās dienas. Slimības pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Par šo periodu izsniedzama Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" noteiktā darbnespējas lapa B.

*(20.03.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.05.2020. un 12.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 16.11.2020.)*

42. Darba ņēmējam, kuram sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos karantīnā izsniegta Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" noteiktā

darbnespējas lapa A un tiesības uz darba devēja izmaksājamo slimības naudu radušās līdz 2020. gada 21. martam un darbnespēja nepārtraukti turpinās pēc 2020. gada 22. marta, slimības naudu par pārejošu darbnespēju izmaksā darba devējs līdz 10. darbnespējas dienai.

*(20.03.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.03.2020.)*

43. Persona, kurai piešķirtā vecāku pabalsta periods (līdz bērna viena gada vai pusotra gada vecumam) beidzas laikā, kad sakarā ar Covid-19 izsludināta ārkārtējā situācija, un kura ārkārtējās situācijas apstākļu dēļ nevar atgriezties darbā, jo darba devējs nenodarbina darbinieku vai iestājusies dīkstāve, vai kura nevar gūt ienākumus no saimnieciskās darbības, var pieprasīt piešķirtā vecāku pabalsta turpinājuma izmaksu pēc tam, kad bērns sasniedz viena gada vai pusotra gada vecumu. Vecāku pabalsta turpinājumu var izmaksāt par periodu no 2020. gada 12. marta līdz dienai, kad persona sāk gūt ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 9. jūnijam (2020. gada 12. martā izsludinātās ārkārtējās situācijas gadījumā), savukārt par periodu no 2020. gada 9. novembra — līdz dienai, kad persona sāk gūt ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 9. novembrī izsludinātās ārkārtējās situācijas beigām. Par katru no šiem periodiem vecāku pabalsta turpinājums tiek izmaksāts iepriekš piešķirtā vecāku pabalsta apmērā, bet ne vairāk kā 700 *euro* mēnesī. Vecāku pabalsta turpinājumu neizmaksā, ja persona veic saimniecisko darbību un gūst ienākumus vai tai ir piešķirts dīkstāves pabalsts.

*(03.04.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

44. Par šo pārejas noteikumu 43. punktā minētajām personām netiek veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

*(03.04.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.04.2020.)*

45. Līdz 2021. gada 30. jūnijam šā likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktajā periodā neieskaita darbnespējas dienas, par kurām personai izsniegta darbnespējas lapa sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos karantīnā.

*(14.05.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 16.11.2020.)*

46. Personai, kurai no 2020. gada 16. novembra līdz 2021. gada 30. jūnijam atbilstoši Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumiem Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" izsniegta darbnespējas lapa akūtu augšējo elpceļu infekciju dēļ, par laiku no darbnespējas pirmās dienas līdz darbnespējas trešajai dienai izsniedz darbnespējas lapu B bez personas personīgas apskates (attālināti) un par šo periodu piešķir slimības pabalstu 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas algas. Ja persona ir nosūtīta veikt analīzes par saslimšanu ar Covid-19 un analīzes:

1) ir negatīvas, bet darbnespēja turpinās, izsniegtā darbnespējas lapa B noslēdzama trešajā darbnespējas dienā un atverama darbnespējas lapa A. Slimības nauda izmaksājama šā likuma 36. pantā noteiktajā kārtībā;

2) ir pozitīvas, slimības pabalstu piešķir atbilstoši šo pārejas noteikumu 41. punktam.

*(12.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2020.)*

47. Personai, kurai akūtu augšējo elpceļu infekcijas dēļ izsniegta Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" minētā darbnespējas lapa A, kā arī tiesības uz darba devēja izmaksājamo slimības naudu radušās līdz 2020. gada 15. novembrim un darbnespēja nepārtraukti turpinās pēc 2020. gada 16. novembra, slimības naudu par pārejošu darbnespēju līdz desmitajai darbnespējas dienai izmaksā darba devējs.

*(12.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.11.2020.)*

48. Laikposmā no 2020. gada 30. novembra līdz 2020. gada 31. decembrim tiesības uz vienreizēju slimības palīdzības pabalstu par 14 kalendāra dienām un laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. jūnijam tiesības uz slimības palīdzības pabalstu ir šādām sociāli apdrošinātām personām:

1) vienam no bērna vecākiem, vienam no adoptētājiem, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots adoptējamais bērns, audžuģimenes loceklim, kurš noslēdzis līgumu ar pašvaldību, aizbildnim vai citai personai, kura saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu bērnu faktiski kopj un audzina, ja šī persona nevar strādāt attālināti un aprūpējamais bērns ir vecumā līdz 10 gadiem (ieskaitot) vai bērns ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam un ja bērns ar Covid-19 infekciju saistīto apstākļu dēļ nedrīkst apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi vai mācības vispārējās izglītības programmā notiek attālināti;

2) personai, kas ir atbalsta persona personai ar invaliditāti no 18 gadu vecuma, kurai pašvaldība piešķīrusi dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojumu un kura ar Covid-19 infekciju saistīto apstākļu dēļ nedrīkst apmeklēt dienas aprūpes centru vai dienas centru.

*(26.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

49. Laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. jūnijam slimības palīdzības pabalstu personai izmaksā par iepriekšējo mēnesi vai noslēgto periodu.

*(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

50. Šo pārejas noteikumu 48. punktā minēto slimības palīdzības pabalstu izmaksā 60 procentu apmērā no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ievērojot šā likuma 31. pantā noteikto kārtību. Slimības palīdzības pabalstu neizmaksā, ja šo pārejas noteikumu 48. punktā minētā persona ir nodarbināta vai veic saimniecisko darbību un gūst ienākumus vai tai ir piešķirts slimības pabalsts, vecāku pabalsts, vecāku pabalsta turpinājums, maternitātes pabalsts, paternitātes pabalsts vai atbalsts dīkstāvē, vai arī slimības palīdzības pabalsts par to pašu bērnu jau piešķirts citai šo pārejas noteikumu 48. punktā minētajai personai, vai arī personai jau piešķirts slimības palīdzības pabalsts par citu bērnu.

*(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

51. Lai saņemtu slimības palīdzības pabalstu, persona iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai iesniegumu un darba devēja apliecinājumu, ka persona nevar strādāt attālināti, kā arī:

1) šo pārejas noteikumu 48. punkta 1. apakšpunktā minētā persona — izglītības iestādes izziņu par bērna apmeklētās pirmsskolas izglītības grupas vai iestādes atrašanos karantīnā vai mācību procesa organizēšanu attālināti. Izziņā norāda laika periodu, kurā ir noteikta karantīna vai mācību apguve tiek nodrošināta attālināti;

2) šo pārejas noteikumu 48. punkta 2. apakšpunktā minētā persona — pašvaldības izziņu, ka personai ir piešķirts dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojums, un pašvaldības vai dienas aprūpes centra, vai dienas centra izziņu, ka ar Covid-19 infekciju saistīto apstākļu dēļ dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojumi nav pieejami. Izziņā norāda laika periodu, kurā minētie pakalpojumi nav pieejami.

*(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

52. Vienreizējo slimības palīdzības pabalstu pieprasa 10 darba dienu laikā no dienas, kad karantīnas dēļ slēgta pirmsskolas izglītības grupa vai iestāde vai uzsākta mācību procesa organizēšana attālināti, vai no dienas, kad dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojumi vairs nav pieejami, bet ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. janvārim. Slimības palīdzības pabalstu par laikposmu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. jūnijam persona var pieprasīt ne vēlāk kā līdz 2021. gada 30. jūlijam.

*(10.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

53. Šo pārejas noteikumu 48. punktā minēto slimības palīdzības pabalstu finansē no valsts pamatbudžeta. No slimības palīdzības pabalsta neietur iedzīvotāju ienākuma nodokli un neveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

*(26.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 18.12.2020.)*

54. Laikposmā no 2021. gada 1. novembra līdz 2021. gada 31. decembrim:

1) tiesības uz slimības palīdzības pabalstu ir šo pārejas noteikumu 48. punkta 1. un 2. apakšpunktā minētajai personai, ja tai ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai tā ir saņēmusi klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai speciālistu konsilija atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 (turpmāk — atzinums par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19);

2) slimības palīdzības pabalstu personai izmaksā par iepriekšējo mēnesi vai noslēgto periodu;

3) slimības palīdzības pabalstu persona pieprasa 10 darba dienu laikā no dienas, kad karantīnas dēļ slēgta pirmsskolas izglītības grupa vai iestāde vai uzsākta mācību procesa organizēšana attālināti, vai no dienas, kad dienas aprūpes centra vai dienas centra pakalpojumi vairs nav pieejami, bet ne vēlāk kā līdz 2022. gada 31. janvārim;

4) piemērojams šo pārejas noteikumu 50., 51. un 53. punktā noteiktais.

*(04.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.11.2021.)*

55. Personai, kurai ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai kura ir saņēmusi atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 un kurai tiek izsniegta darbnespējas lapa sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā laikposmā no 2021. gada 6. novembra līdz 2021. gada 31. decembrim un no 2022. gada 17. janvāra līdz 2022. gada 28. februārim, slimības pabalstu piešķir un izmaksā no pirmās darbnespējas dienas. Slimības pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Par šo periodu izsniedzama Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" noteiktā darbnespējas lapa B.

*(04.11.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 15.01.2022.)*

56. Personai, kurai ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai kura ir saņēmusi atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 un kurai laikposmā no 2021. gada 6. novembra līdz 2021. gada 31. decembrim un no 2022. gada 17. janvāra līdz 2022. gada 28. februārim atbilstoši Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumiem Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" izsniegta darbnespējas lapa akūtu augšējo elpceļu infekciju dēļ, no darbnespējas pirmās dienas līdz darbnespējas trešajai dienai izsniedz darbnespējas lapu B bez personas apskates (attālināti) un par šo laikposmu piešķir slimības pabalstu 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas algas. Ja persona ir nosūtīta veikt analīzes par saslimšanu ar Covid-19 un analīzes:

1) ir negatīvas, bet darbnespēja turpinās, izsniegtā darbnespējas lapa B noslēdzama trešajā darbnespējas dienā un atverama darbnespējas lapa A. Slimības nauda izmaksājama šā likuma 36. pantā noteiktajā kārtībā;

2) ir pozitīvas, slimības pabalstu piešķir atbilstoši šo pārejas noteikumu 55. punktam.

*(04.11.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 15.01.2022.)*

57. Darba ņēmējam, kuram ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai kurš ir saņēmis atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 un kuram sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā izsniegta Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" noteiktā darbnespējas lapa A, un kuram tiesības uz darba devēja izmaksājamo slimības naudu radušās līdz 2021. gada 5. novembrim, bet darbnespēja nepārtraukti turpinās pēc 2021. gada 6. novembra, slimības naudu par pārejošu darbnespēju izmaksā darba devējs līdz desmitajai darbnespējas dienai.

*(04.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.11.2021.)*

57.[1] Darba ņēmējam, kuram ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai kurš ir saņēmis atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 un kuram sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā izsniegta Ministru kabineta 2001. gada 3. aprīļa noteikumos Nr. 152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas un anulēšanas kārtība" noteiktā darbnespējas lapa A, un kuram tiesības uz darba devēja izmaksājamo slimības naudu radušās līdz 2022. gada 16. janvārim, bet darbnespēja nepārtraukti turpinās pēc 2022. gada 17. janvāra, slimības naudu par pārejošu darbnespēju izmaksā darba devējs līdz desmitajai darbnespējas dienai.

*(13.01.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.01.2022.)*

58. Laikposmā no 2021. gada 6. novembra līdz 2021. gada 31. decembrim un no 2022. gada 17. janvāra līdz 2022. gada 28. februārim šā likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktajā periodā neieskaita darbnespējas dienas, par kurām šo pārejas noteikumu 55. punktā minētajai personai ir izsniegta darbnespējas lapa sakarā ar saslimšanu ar Covid-19 vai atrašanos mājas karantīnā.

*(04.11.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 15.01.2022.)*

59. Personai, kurai ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai kura ir saņēmusi atzinumu par nepieciešamību atlikt personas vakcināciju pret Covid-19 un kurai piešķirtā vecāku pabalsta periods (līdz bērna viena gada vai pusotra gada vecumam) beidzas laikā no 2021. gada 11. oktobra, kad saistībā ar Covid-19 izsludināta ārkārtējā situācija, un kura ārkārtējās situācijas apstākļu dēļ nevar atgriezties darbā, jo darba devējs nenodarbina darbinieku vai iestājusies dīkstāve, vai kura nevar gūt ienākumus no saimnieciskās darbības, var pieprasīt piešķirtā vecāku pabalsta turpinājuma izmaksu pēc tam, kad bērns sasniedz viena gada vai pusotra gada vecumu. Vecāku pabalsta turpinājumu var izmaksāt par periodu no 2021. gada 11. oktobra līdz dienai, kad persona sāk gūt ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, bet ne ilgāk kā līdz 2021. gada 15. novembrim. Par šo periodu vecāku

pabalsta turpinājums tiek izmaksāts iepriekš piešķirtā vecāku pabalsta apmērā, bet ne vairāk kā 700 *euro* mēnesī. Vecāku pabalsta turpinājumu neizmaksā, ja persona veic saimniecisko darbību un gūst ienākumus vai tai ir piešķirts dīkstāves pabalsts.

*(04.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.11.2021.)*

60. Šo pārejas noteikumu 59. punktā minēto vecāku pabalsta turpinājuma izmaksu finansē no valsts pamatbudžeta. No vecāku pabalsta turpinājuma neveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

*(04.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.11.2021.)*

61. Vecāku pabalsta turpinājumu par laikposmu no 2021. gada 11. oktobra līdz 2021. gada 15. novembrim persona var pieprasīt ne vēlāk kā līdz 2021. gada 15. decembrim.

*(04.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.11.2021.)*

62.Grozījumi šā likuma 13. panta pirmajā daļā, 16. panta otrajā daļā un 36. panta pirmajā daļā attiecībā uz slimības pabalsta piešķiršanu un izmaksu no 10. dienas un darba devēja pienākumu izmaksāt darba ņēmējiem no saviem līdzekļiem slimības naudu par laiku, ne ilgāku par deviņām kalendāra dienām, piemērojami, ja darba ņēmējam pirmā pārejoša darba nespējas diena iestājusies 2022. gada 1. aprīlī vai vēlāk. Ja pirmā pārejoša darba nespējas diena iestājusies līdz 2022. gada 31. martam, slimības pabalstu un slimības naudu izmaksā saskaņā ar tiesisko regulējumu, kāds bija spēkā līdz 2022. gada 31. martam.

*(16.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2022.)*

Likums stājas spēkā ar 1997.gada 1.janvāri.
*(21.12.1995. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.01.1996.)*

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 6.novembrī.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1995.gada 23.novembrī

---

**© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"**